

KULTURA SŁOWA Z PODSTAWAMI GRY AKTORSKIEJ

Nazwa przedmiotu

Wydział Dyrygentury, Jazzu,
Muzyki Kościelnej i Edukacji Muzycznej

Nazwa jednostki realizującej przedmiot

program studiów

Edukacja artystyczna w zakresie
sztuki muzycznej

Kierunek

Dyrygentura chóralna
Emisja głosu

Specjalność

-

Specjalizacja

stacjonarne	podyplomowe	obowiązkowy	wykład	zbiorowe	zajęcia w pomieszczeniu dydaktycznym AMFN
Forma studiów	Poziom studiów	Status przedmiotu	Forma przeprowadzenia zajęć		Tryb realizacji

ROK I		ROK II	
sem. I	sem. II	sem. I	sem. II
☒	☒	☒	☐
Z	Z	Z	Wybór z listy.
ECTS			
1	1	1	

Liczba godzin kontaktowych z pedagogiem	15
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	75
punkty ECTS	3

Forma zaliczenia: **Z** – zaliczenie bez oceny | **ZO** – zaliczenie z oceną | **E** – egzamin

Koordynator przedmiotu	dr Jerzy Łazewski	
Prowadzący przedmiot	dr Jerzy Łazewski	

Metody kształcenia		Metody weryfikacji efektów uczenia się	
1.	wykład problemowy	1.	kolokwium ustne
2.	praca z tekstem i dyskusja	2.	kontrola przygotowanych projektów
3.	analiza przypadków	3.	realizacja zleconego zadania
4.	aktywizacja („burza mózgów”, metoda „śniegowej kuli”)	4.	projekt, prezentacja
5.	rozwiązywanie zadań		
6.	praca indywidualna		
7.	praca w grupach		

CELE PRZEDMIOTU

Uscenicznienie wymowy poprzez: uwrażliwienie na dźwięki nieartykułowane i artykułowane, uświadomienie i korekta wad wymowy, usprawnienie artykulacji, poszerzenie świadomości językowej.

Nauczanie podstawowych elementów techniki aktorskiej, wspierających rozwój umiejętności wokalnych, obejmujących m.in. pracę nad artykulacją, głosem, gestem i rytmem, a także elementarne zadania związane ze świadomym i aktywnym wykorzystaniem przestrzeni scenicznej oraz kształtowaniem elementarnych zachowań scenicznych.

WYMAGANIA WSTĘPNE

Podstawowe predyspozycje do pracy artystycznej i zespołowej, gotowość do aktywnego uczestnictwa w zajęciach, otwartość na działania sceniczne oraz świadomość znaczenia kultury słowa i komunikacji artystycznej w pracy muzyka.

TREŚCI PROGRAMOWE**semestr I**

Mówienie, relaksacja i rozluźnianie napięć mięśniowych, oddychanie, motoryka narządów mowy.

Formowanie samogłosek ustnych i nosowych w języku polskim. Zasady wymowy samogłosek nosowych.

Cechy charakterystyczne decydujące o słyszalności głosek: p, b, t, d, k, g, m, n, f, w, sz, ż, r.

Koordinacja ruchu i dźwięku.

Spowolnienie tempa mowy.

Elementarne zadania aktorskie.

Wejście na scenę/estradę.

Podstawowe kryteria oceny (semestr I)

Zaangażowanie w pracę zespołową.

Aktywność podczas zajęć.

Przygotowanie do zajęć.

Realizacja uwag pedagoga.

Prawidłowa artykulacja samogłosek ustnych i nosowych.

Umiejętność koordynowania oddechu, ruchu i słowa.

semestr II

Gimnastyka narządów mowy.

Nadawanie słowu wagi i wyrazistości.

Zasady akcentowania wyrazowego.

Akcent zdaniowy.

Zależność frazowania od oddychania.

Wyrazistość mowy.

Analiza tekstu i poszukiwanie podtekstu.

Środki ekspresji.

Zróżnicowane formy interpretacji tekstu.

Znaczenie wyrazistości artykulacyjnej dla zrozumienia tekstu mówionego.

Elementarne zadania aktorskie — podstawy dialogu.

Etiuda teatralna.

Podstawowe kryteria oceny (semestr II)

Aktywność podczas zajęć.

Przygotowanie do zajęć.

Realizacja uwag pedagoga.
Poprawność wykonywania ćwiczeń artykulacyjnych.
Zaangażowanie w pracę zespołową podczas realizacji etiud teatralnych.

semestr III

Wady wymowy, błędy językowe i błędy wymowy.
Artykulacja głosek polskich w nagłosie, śródgłosie i wygłosie.
Ćwiczenia zbitek spółgłoskowych i samogłoskowych.
Wydłużanie fazy wydechowej, mówienie frazami, środki ekspresji, siła, nośność i barwa głosu, akcent, pauza, rytm oraz tempo mówienia, ćwiczenia słuchu fonematycznego.
Zastosowanie zmiennego tempa mowy w ekspresyjnym monologu dramatycznym.
Improwizacje teatralne.
Ćwiczenie aktorskie: „Od mowy do śpiewu”.

Podstawowe kryteria oceny (semestr III)

Obecność na zajęciach.
Zaangażowanie w pracę zespołową.
Aktywność podczas zajęć.
Przygotowanie do zajęć.
Realizacja uwag pedagoga.
Umiejętność rozpoznawania i eliminowania napięć w ciele, ze szczególnym uwzględnieniem aparatu mowy.
Umiejętność samodzielnego przeprowadzenia rozgrzewki artykulacyjnej oraz gimnastyki aparatu mowy.

Kategorie efektów	EFEKT UCZENIA SIĘ	Kod efektu
Wiedza	zna zasady poprawnej dykcji i wymowy oraz rozumie podstawowe techniki aktorskie i zasady analizy tekstu, które służą budowaniu przekazu emocjonalnego w utworze muzycznym.	P7P_EA_W06
Kompetencje społeczne	jest w pełni kompetentnym i samodzielnym artystą, zdolnym do świadomego integrowania zdobytej wiedzy w obrębie studiowanej specjalności oraz w ramach innych szeroko pojętych działań kulturotwórczych	P7P_EA_K01
	posiada umiejętność krytycznej oceny własnych działań twórczych i artystycznych oraz umie poddać takiej ocenie inne przedsięwzięcia z zakresu kultury, sztuki i innych dziedzin działalności artystycznej	P7P_EA_K03

LITERATURA PODSTAWOWA

K. Gawęda, J. Łazewski, Uczymy się poprawnej wymowy, Białystok 2005.
K. Gawęda, J. Łazewski, O błędach wymowy – książeczka dla dzieci tudzież wyższych urzędników państwowych, Białystok 2004.
M. Walczak-Deleżyńska, Aby język giętki..., Wrocław 2004.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA

S. Book, Podręcznik dla aktorów, Warszawa 2007.
P. McKeown, Spokojny oddech, spokojny umysł, 2015.

BIBLIOTEKI WIRTUALNE I ZASOBY ON-LINE (opcjonalnie)

Blok na kanale YouTube dr. n. med. Marcina Wytręzka

Data modyfikacji	13.05.2026	Autor modyfikacji	dr Jerzy Łazewski
------------------	-------------------	-------------------	--------------------------

Czego dotyczy modyfikacja	
---------------------------	--